

ZARZĄDZENIE NR WG.0050.67.24
WÓJTA GMINY NOWINY

z dnia 28 maja 2024 r.

w sprawie przedstawienia raportu o stanie Gminy Nowiny za 2023 rok

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.), Wójt Gminy Nowiny zarządza co następuje.

§ 1. 1. Przedstawia się raport o stanie Gminy Nowiny za 2023 rok, stanowiący załącznik do niniejszego Zarządzenia.

2. Raport o stanie Gminy Nowiny za 2023 rok podlega przedłożeniu Radzie Gminy Nowiny oraz publikacji na stronie internetowej Gminy Nowiny w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Wójt Gminy

Łukasz Gryń

RAPORT

O STANIE GMINY NOWINY 2023

EWIDENCJA LUDNOŚCI

Gmina Nowiny liczy 7886 mieszkańców. To o 84 osoby więcej niż rok wcześniej. Na pobyt stały zameldowało się 269 osób, wymeldowało się z pobytu stałego 24 osoby. Urodziło się 59 dzieci, zmarło 68 osób. Zarejestrowano 22 małżeństwa, z czego 15 to małżeństwa zawarte w Urzędzie Stanu Cywilnego w Nowinach oraz w plenerze. Podczas Jubileuszu

50 lecia pożycia par małżeńskich z Gminy Nowiny wręczono listy gratulacyjne dla 15 par. Obsłużono 719 osób w zakresie spraw związanych z wnioskami o wydanie dowodów osobistych a USC wydał 414 odpisów aktów stanu cywilnego. Od listopada do końca roku 2023 ewidencja ludności i Urząd Stanu Cywilnego zastrzegł PESELe 102 osób.

BUDŻET

W 2023 roku gmina zrealizowała dochody w łącznej wysokości 86 320 791,24 zł, z czego kwotę 74 548 682,60 zł stanowiły dochody bieżące, a 11 772 108,64 zł – dochody majątkowe.

Na zrealizowaną sumę dochodów składają się dochody własne oraz dochody z subwencji i dotacji. Otrzymana w 2023 roku subwencja oświatowa opiewała na kwotę 17 336 580,50 zł. Dotacje i środki na zadania bieżące gmina otrzymała w łącznej kwocie 6 636 658,03 zł, w tym na zadania własne przypadła kwota 3 207 660,74 zł. Pozostała suma 3 428 997,29 zł to środki przeznaczone na tzw. zadania zlecone, a więc te, których realizacja należy do administracji państwowej, ale są one realizowane przez gminę na zasadzie właśnie zlecenia. Należą do nich zadania z zakresu oświaty i wychowania, ochrony zdrowia, administracji, rolnictwa i opieki społecznej.

Dochody: 86 320 791,24 zł

Gmina otrzymała dotacje i inne środki na realizację projektów i programów takich jak: „Czyste powiaty”, środki otrzymane z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na wypłatę dodatku gazowego i rekompensat dla przedsiębiorstw energetycznych oraz wypłaty dodatków dla gospodarstw domowych i dodatków dla podmiotów wrażliwych w kwocie 1 463 910,21 zł, „Aktywna Tablica”, Fundusz Autobusowy, środki w kwocie 453 273,00 zł na realizację zadań w zakresie wychowania przed-

szkolnego, środki z Funduszu Pracy na „Asystenta Rodziny” oraz z Funduszu Pomocy, w tym na edukację dzieci z Ukrainy – 140 391,33 zł. Na zadania majątkowe gmina otrzymała dotacje w łącznej kwocie 11 761 536,64 zł, są to m.in. środki z Międzygminnego Związku Wodociągów i Kanalizacji w Kielcach w kwocie 612 961,96 zł z przeznaczeniem na budowę sieci wod.-kan. grup inicjatywnych, środki w kwocie 3 000 000,00 zł z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej z Ministerstwa Sportu i Turystyki na rozbudowę centrum sportowego oraz kwota 4 740 000,00 zł na dofinansowanie budowy dróg gminnych oraz oświetlenia ulicznego otrzymana z Polskiego Ładu.

Podstawowe źródła dochodów bieżących to dochody własne z tytułu podatków i opłat. Najważniejszy z uwagi na wysokość wpływów, to podatek od nieruchomości od osób prawnych. W 2023 roku z tego tytułu uzyskana została kwota 21 157 336,94 zł. Z kolei podatek od nieruchomości od osób fizycznych zasilił budżet kwotą 2 222 158,63 zł. Podatek od środków transportowych od osób prawnych zrealizowano w kwocie 211 649,00 zł, natomiast od osób fizycznych został wykonany w kwocie 95 087,40 zł. Wysokość wykonanego dochodu z tytułu podatku rolnego to kwota 54 515,35 zł, a leśnego to kwota 121 650,58 zł. Realizacja podatków rolnego i leśnego nie wpływa znacząco na wysokość dochodów gminy Nowiny.

Istotnym źródłem dochodów są udziały gminy w podatku dochodowym od osób fizycznych. Z tego tytułu w 2023 roku uzyskano kwotę 7 795 374,00 zł. Natomiast z podatku dochodowego od osób prawnych kwotę 4 715 935,00 zł.

Opłata eksploatacyjna została wykonana w kwocie 4 996 761,60 zł. Gmina nie ma bezpośredniego wpływu na wysokość dochodów z tego tytułu, ponieważ opłata eksploatacyjna zależy od ilości wydobytej kopaliny przez przedsiębiorców. Podobnie rzecz ma się z opłatami pobieranymi na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, które wykonano w kwocie 863 846,55 zł.

Dochody z tytułu wpływów z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi zrealizowano w kwocie 2 037 009,25 zł. Natomiast dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zasilili budżet kwotą 173 845,82 zł.

Dochody majątkowe gmina uzyskuje przede wszystkim z tytułu otrzymanych dotacji celowych oraz sprzedaży składników majątkowych. Kwota uzyskana z tego tytułu to 11 772 108,64 zł.

Dochody budżetu zasilają także inne środki, w tym pochodzące od pozostałych jednostek organizacyj-

nych gminy jak GOPS, jednostek oświatowych czy Centrum Usług Wspólnych.

Wydatki w 2023 roku wyniosły 85 174 250,19 zł, co stanowiło 91,76 % wydatków planowanych.

Na wydatki ogółem składają się wydatki bieżące wykonane na kwotę 67 693 561,28 zł, przy planie 73 951 911,61 zł, co stanowi 91,54% planu, oraz wydatki majątkowe zaplanowane na kwotę 18 874 459,16 zł, wykonanie 17 480 688,91 zł, co stanowi 92,62% planu.

Wydatki: 85 174 250,19 zł

Uchwała budżetowa po zmianach przewidywała deficyt w kwocie 6 903 513,32 zł. **Ostatecznie budżet 2023 roku zamknął się nadwyżką w kwocie 1 146 541,05 zł.**

Było to możliwe dzięki zrealizowaniu znacznie mniejszych wydatków bieżących. Realizacja budżetu była na bieżąco analizowana i zostały wprowadzone działania oszczędnościowe we wszystkich jednostkach gminy. Dodatkowo w trakcie roku wpłynęły nieplanowane dochody majątkowe.

Na dzień 31.12.2023 roku gmina posiadała zadłużenie w kwocie 25 656 383,06 zł z tytułu zaciągniętych kredytów, a stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych wynosił 11 337 865,75 zł.

PODATKI

Ulgi w formie umorzeń

Wpłynęło 11 wniosków w sprawie udzielenia ulg w spłacie zobowiązań podatkowych przewidzianych w art. 67a Ordynacji podatkowej (umorzenia), Wójt Gminy w 7 przypadkach przychylił się w całości lub w części do wniosków udzielając umorzeń zaległości podatkowych w kwocie 10 136,54 zł. Podobnie jak w latach poprzednich, główną przyczyną wykazywaną we wnioskach o udzielenie ulgi było pogorszenie sytuacji materialnej rodzinnej i finansowej. Podania o umorzenie zaległości rozpatrywane były też od właścicieli nieruchomości, którzy udzielili pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Z każdym rokiem jest zauważalny wzrost liczby złożonych wniosków o zastosowanie ulgi podatkowej.

Zwolnienia z podatku od nieruchomości

W 2023 roku przedsiębiorcy z terenu Gminy Nowiny mogli skorzystać ze zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis na okres

nawet do 3 lat dla nowo wybudowanych budynków i budowli oraz zajętych pod nie gruntów na podstawie Uchwały Rady Gminy Sitkówka-Nowiny Nr RG-XLIV/378/14 z dnia 24 września 2014 r. Najważniejszym kryterium pozwalającym na skorzystanie z przedmiotowego zwolnienia było zainwestowanie środków własnych w nowe budynki lub budowle co najmniej w kwocie 70 000,00 €. W 2023 r. ze zwolnienia skorzystało 7 przedsiębiorców na łączną kwotę 182 189,25 zł.

Postępowania podatkowe

Wójt Gminy Nowiny jako organ podatkowy w 2023 r. prowadził postępowanie podatkowe wszczęte wnioskiem jednego z przedsiębiorców z terenu Gminy z miesiąca grudnia 2018 r. o stwierdzenie nadpłaty w podatku od nieruchomości. Z uwagi na obszerność wniosku, który obejmował 9 zagadnień z obszaru opodatkowania podatkiem od nieruchomości, postępowanie wciąż trwa i obecnie toczy się w zakresie 2 zagadnień.

W 2023 roku Rada Gminy Nowiny odbyła 11 sesji, podczas których podjęła 147 uchwał, z czego:

- 143 uchwały zostały zrealizowane (lub są realizowane na bieżąco np. programy wieloletnie, plany pracy, itp.),
- 2 uchwały są w trakcie realizacji,
- 2 uchwały zostały uchylone przez Radę Gminy Nowiny.

W 2023 roku organy nadzoru wszczęły 5 postępowań nadzorczych w stosunku do uchwał Rady Gminy Nowiny:

- nr RG-LVII/657/23 z dnia 30.01.2023 - Uchwała w sprawie poboru podatków: rolnego, leśnego i od nieruchomości w drodze inkasa oraz wyznaczenie inkasentów i określenie wynagrodzenia za inkaso - Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach stwierdziło nieważność części uchwały,
- nr RG-LVII/658/23 z dnia 30.01.2023 - Uchwała w sprawie zarządzenia poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa oraz wyznaczenie inkasentów i określenie wynagrodzenia za inkaso - Kolegium Regio-

nalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach stwierdziło nieważność części uchwały,

- nr RG-LXII/716/23 z dnia 26.06.2023 - Uchwała w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą „Wola Murowana- Centrum” - Wojewoda Świętokrzyski rozstrzygnięciem nadzorczym stwierdził nieważność części uchwały,
- nr RG-LXIII/727/23 z dnia 28.08.2023 - Uchwała w sprawie opłaty targowej – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach stwierdziło nieważność części uchwały,
- nr RG-LXIV/744/23 z dnia 27.09.2023 - Uchwała w sprawie określenia wymagań jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych - Wojewoda Świętokrzyski wszczął postępowanie nadzorcze: uchwała została uchylona przez Radę Gminy Nowiny zapisami uchwały Nr RG-LXV/754/23 z dnia 25.10.2023 r.

GOSPODARKA KOMUNALNA

Dotacja przedmiotowa dla Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Nowinach wyniosła 2 599 890,00 zł., z czego zostało wykorzystane 2 340 201,22 zł. Zadania zrealizowane przez ZGKiM w ramach dotacji przedmiotowej:

- oczyszczanie i sprzątanie,
- naprawy, konserwacje, wymiana urządzeń technicznych,

- utrzymanie zimowe dróg,
- utrzymanie terenów zieleni,
- administrowanie zasobów komunalnych i socjalnych,
- eksploatacja i utrzymanie nieruchomości gruntowych zabudowanych budynkami w Kowali, Woli Murowanej i Szewcach,
- Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Nowinach.

MIENIE KOMUNALNE

W 2023 r. wojewoda świętokrzyski wydał na podstawie art. 73 ustawy z 13 października 1998 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. Nr 133, poz. 872 z późn. zm.) jedną decyzję administracyjną, na mocy której gmina stała się właścicielem 1 działki o powierzchni 0,0043 ha, położonej w miejscowości Kowala z przeznaczeniem pod drogę gminną. W drodze darowizny pozyskano 7 nieruchomości o łącznej powierzchni 0,4119 ha, stanowiące drogę gminną w Zgórsku (ul. Jarzębinowa). Wskutek wydzielenia działki pod pas drogowy na podstawie ustawy z dnia

21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami przeszło z mocy prawa na rzecz Gminy Nowiny 10 działek o łącznej powierzchni 0,1717 ha. Gmina Nowiny nabyła na podstawie umowy sprzedaży 1 nieruchomość położoną w Nowinach wykorzystywaną jako dojście i dojazd do istniejących budynków wielorodzinnych pod adresem Parkowa 7, Parkowa 9, plac parkingowy oraz miejsce lokalizacji altany śmietnikowej.

Na podstawie decyzji Starosty Kieleckiego o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej gmina nie nabyła żadnej działki.

W 2023 r. Gmina nie sprzedała żadnej działki ani żadnego lokalu z zasobu gminy. Na podstawie decyzji Starosty Kieleckiego o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej gmina zbyła na rzecz Powiatu Kieleckiego 7 działek o pow. 0,1568 ha w celu realizacji zadania pn. Przebudowa skrzyżowania ul. Przemysłowej z ul. Perłową w ciągu dróg powiatowych nr 1365T i nr 1366T w miejscowości Nowiny.

Z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste gmina pozyskała kwotę 37 088,93 zł od 28 użytkowników. Z kolei z tytułu najmu i dzierżawy w 2023 r. gmina uzyskała kwotę 789 673,86 zł brutto, wydierżawiając gminne nieruchomości gruntowe i wynajmując boksy garażowe, lokale użytkowe oraz zewnętrzną część płaszcza komina wolnostojącego.

INWESTYCJE

Obszar Gminy objęty jest aktualnymi Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego co ułatwia i skraca czas przygotowania i rozpoczęcia wszelkiego typu inwestycji budowlanych.

Urząd Gminy Nowiny wydał 77 wypisów z MPZP i 158 zaświadczeń o przeznaczeniu terenu w MPZP. Świadczy to o zwiększeniu obrotu nieruchomości przy jednoczesnym wstrzymywaniu się inwestorów z rozpoczęciem procedury budowlanej co spowodowane było wzrostem kosztów obsługi kredytów hipotecznych.

W 2023 r. przystąpiono do realizacji pełnowymiarowego boiska piłkarskiego w Nowinach o nawierzchni z trawy syntetycznej. Na realizację obiektu pozyskano dofinansowanie z Ministerstwa Sportu i Turystyki. Wniosek obejmował dodatkowo boisko wielofunkcyjne na łączną kwotę 6 900 000 zł,

Nowe boisko treningowe w Nowinach

Stan gruntów wynosi 731 pozycji na łączną kwotę 8 786 514,87 zł. o łącznej powierzchni 105,6947 ha. To m.in. tereny inwestycyjne, mieszkaniowe, drogi gminne, ścieżki, tereny zielone czy grunty na których znajdują się obiekty jednostek gminnych.

W skład mienia komunalnego gminy wchodzi komunalne i socjalne lokale mieszkalne w Nowinach i Sitkówce. Ilość socjalnych lokali mieszkalnych wynosi 54 mieszkania, o powierzchni 1844 m², które są usytuowane w trzech budynkach (Nowiny ul. Perłowa 24, 26, 28). Ich liczba na przestrzeni lat nie zmieniła się. W najbliższych latach nie jest planowana ich rozbudowa. Ponadto w zasobie gminy pozostaje także 13 lokali komunalnych.

Ścieżka edukacyjno-przyrodnicza w Szewcach

w tym wnioskowana kwota dofinansowania 4 800 000,00 zł.

W 2023 r. nastąpiło otwarcie ścieżki edukacyjno-przyrodniczej w msc. Szewce, powstałej w ramach projektu pn. „Budowa ścieżki edukacyjno-przyrodniczej na terenie gminy Nowiny” - dofinansowanego z RPOWŚ 2014-2020 - działanie 6.3 Ochrona i wykorzystanie obszarów cennych przyrodniczo - ZIT KOE. Wartość projektu wyniosła 427 025,36 zł, z czego dofinansowanie ze środków UE wyniosło 362 971,56 zł. Powstała ścieżka ma długość ponad 3 km, której początek i koniec znajduje się przy ul. Dobrzączki. W ramach projektu wykonano tablice informacyjne, totemy, figury zwierząt, schody prowadzące na górę Miejską, dwa wiatrochrony ze stołami i ławkami oraz wyremontowano wiatrochron przy kamieniołomie Szewce. Ponadto zakupiono aplikację mobilną oraz niezbędne wyposażenie serwerowni.

Mapa poglądowa ścieżki edukacyjno-przyrodniczej w Szewcach

Główne przetargi

- **Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w msc. Szewce, Zgórsko, Bolechowice, Nowiny, gm. Nowiny, woj. Świętokrzyskie Część 1.** Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w m. Szewce Zadanie 1) Inwestycja na działkach nr ewid. 329/22, 402, 351/32, 351/29, 351/22 obręb 0015 Szewce, Gm. Nowiny, w tym: wodociąg z rur, kanał sanitarny grawitacyjny z rur - 380 571,12 zł.
- **Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w msc. Szewce, Zgórsko:** budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w m. Zgórsko - Inwestycja na działkach nr ewid. 197/4, 197/104, obręb 0005 Zagrody, gm. Nowiny, w tym: wodociąg z rur, kanał sanitarny grawitacyjny - 123 492,00 zł, budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w m. Szewce - Inwestycja na działkach nr ewid. 348/6, 402, 323/4, obręb 0015 Szewce, w tym: wodociąg z rur, kanał sanitarny grawitacyjny - 172 200,00 zł, budowa sieci wodociągowej w m. Szewce - Inwestycja na działkach nr ewid. 397/4, obręb 0015 Szewce, w tym: wodociąg z rur - 60 885,00 zł.
- **Remont nawierzchni dróg na terenie Gminy Nowiny**

Uzupełnienie poboczy - droga wewnętrzna dz. 396, obręb 0015 Szewce (droga do Łazisk), remont poboczy na ul. Leonów w msc. Trzcianki, remont nawierzchni odcinka drogi gminnej na działce

nr 174/14 w m. Bolechowice, remont nawierzchni drogi wewnętrznej - ul. Jarzębinowa, działki nr ewid. 277/10, 277/14, 277/15, 278/10, obręb 0005 Zagrody., remont nawierzchni drogi wewnętrznej, działka nr ewid. 307/37, obręb 0015 Szewce, remont nawierzchni drogi wewnętrznej - ul. Alabastrowej, działka nr ewid. 727/39, obręb 0001 Kowala - 272 469,72 zł.

- **Utworzenie miejsca pamięci Żołnierzy Podziemia Niepodległościowego w gminie Nowiny.** Przedmiotem zamówienia było wykonanie dzieła - Utworzenie miejsca pamięci Żołnierzy Podziemia Niepodległościowego w gminie Nowiny według koncepcji posiadanej przez Zamawiającego, a opracowanej przez Wykonawcę- 160 700,00 zł.

Pomnik Żołnierzy Podziemia Niepodległościowego

Mapa z lokalizacją Pomnika Żołnierzy Podziemia Niepodległościowego

W 2023 r. gmina Nowiny zakończyła działania w ramach projektu pn. „**Kompleksowa rewitalizacja centrum gminy Sitkówka-Nowiny**” dofinansowanego z RPOWŚ 2014-2020 - działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich. Wartość projektu wyniosła 13 362 298,07 zł, z czego środki kwalifikowane wynosiły 4 994 547,39 zł. W poprzednich latach działania rewitalizacyjne objęły rozbudowę budynku GOK „PERŁA” w Nowinach, na co uzyskano dofinansowanie w wysokości 2 187 256,12 zł - wypłacone w 2023 r.

W ramach dofinansowania ze środków unijnych zrealizowano szereg zadań składających się na projekt Rewitalizacji Centrum Gminy Nowiny:

- monitoring wizyjny części ul. Białe Zagłębie, parkingu przy ul. Inwestycyjnej oraz osiedla socjalnego przy ul. Perłowej wraz z wyposażeniem sprzętowym centrum monitoringu na kwotę łączną: 236 777,93 zł,
- budowa skweru w Nowinach przy ul. Białe Zagłębie na kwotę łączną 1 912 871,45 zł,
- budowa placu handlowego na kwotę łączną 876 889,78 zł.

Plac handlowy zyskał zadaszenie, instalację fotowoltaiczną oraz dostęp do funkcjonalnych łazienek.

W ramach działań rewitalizacyjnych zainstalowano również oświetlenie przeszkodowe na wyższym kominie przy ul. Inwestycyjnej - czyli tzw. terenach inwestycyjnych w gminie Nowiny. Mieszkańcy w ramach projektu zyskali również nowoczesny monitoring oraz Izbę Pamięci Gminy Nowiny

- Miniaturę Historii. Na ww. działania inwestycyjne złożono wniosek o wypłatę na łączną kwotę 1 709 861,95 zł, przewidywany do wypłaty w 2024 r.

Plac handlowy w Nowinach

Otwarcie Miniatury Historii

W miejscu gdzie w przeszłości stał budynek przedszkola samorządowego - powstał nowoczesny, funkcjonalny i estetyczny skwer/park oraz miejsca parkingowe, w tym jedno z możliwością ładowania samochodów elektrycznych.

Nowy skwer w Nowinach

W zarządzie Gminy Nowiny pozostaje 51,05 km dróg, w tym 17,23 km dróg gminnych ze statusem dróg publicznych i 33,82 km dróg wewnętrznych. Stan dróg gminnych, według dokonywanego co roku Systemu Oceny Stanu Nawierzchni jest: dobry – 82%, zadowalający – 11%, niezadowalający – 7%. W przypadku dróg wewnętrznych w stanie: dobrym – 50%, zadowalającym – 25%, 15% - niezadowalającym.

W 2023 roku zostały zakończone zadania, których realizacja rozpoczęła się w 2022 roku: rozbudowa układu komunikacyjnego w miejscowości Kowala (ulice Kryształowa, Diamentowa, Szafirowa), przebudowa drogi w Bolechowicach, zlokalizowanej na działce nr 521 wraz z infrastrukturą towarzyszącą, projekt, przebudowa drogi na długości 0,420 km wraz z oświetleniem – 2 178 978,41 zł. Rozbudowa układu komunikacyjnego w miejscowości Kowala (ulice Kryształowa, Diamentowa, Szafirowa). Projekt, przebudowa dróg na długości 1,155 km wraz z wykonaniem kanalizacji deszczowej oraz budową oświetlenia ulicznego - 11 341 928,92 zł, w tym dofinansowanie z Polskiego Ładu w kwocie 4 740 000,00 zł. Budowa chodników i ciągów dla pieszych na terenie miejscowości Trzcianki (ulica Sosnowa). Przebudowa drogi na odcinku 0,200 km wraz z wykonaniem odwodnienia - 1 067 921,47 zł.

Utrzymanie dróg

Gmina Nowiny w ramach remontu dróg gminnych o nawierzchni z kruszywa zrealizowała zadanie

„Remont nawierzchni dróg na terenie Gminy Nowiny” za kwotę 272 469,72 zł. Łączne wydatki na utrzymanie i remonty dróg wyniosły 456 521,93 zł.

Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego

Gmina Nowiny współpracowała z innymi jednostkami samorządu terytorialnego poprzez wspólne przygotowanie i realizację zadań na podstawie zawartych porozumień. W ramach współpracy z Powiatem Kieleckim:

- przekazano dokumentację projektowo-kosztorysową na realizację zadania: „Przebudowa przejścia dla pieszych, zlokalizowanego przy ZPO w Bolechowicach, w ciągu drogi powiatowej nr 1367 w m. Bolechowie, gm. Nowiny”. Powiat Kielecki otrzymał dofinansowanie na realizację zadania w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. W związku z realizacją zadania udział finansowy gminy Nowiny w roku 2024 wyniesie 25 400,00 zł;
- rozpoczęto realizację zadania: „Rozbudowa skrzyżowania drogi powiatowej nr 1366T ul. Przemysłowa z drogą gminną ul. Białe Zagłębie w Nowinach”. Powiat Kielecki otrzymał dofinansowanie na realizację zadania w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. W związku z realizacją zadania łączny udział finansowy gminy Nowiny wyniesie 447 244,00 zł, w tym: w roku 2023 - 50 000,00 zł, a w roku 2024 - 397 244,00 zł.

Komunikacja publiczna

Gmina Nowiny realizuje, wprowadzoną w 2020 r. bezpłatną komunikację gminną. Było to możliwe dzięki dofinansowaniu w ramach Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej w wysokości 228 768,30 zł. W 2023 r. funkcjonowała linia Zawada-Nowiny-Kowala, autobusy kursowały 10 razy w dni powszednie, 5 razy w soboty i 3 razy w niedziele oraz święta. Od września 2023 r. Gmina Nowiny wprowadziła linię Nowiny-Bolechowice-Nowiny z częstotliwością 6 kursów w dni powszednie. Łącznie w ciągu roku z komunikacji gminnej skorzystało 25 715 pasażerów. Na terenie Gminy Nowiny funkcjonuje komunikacja publiczna, realizowana w porozumieniu z Miastem Kielce. Przez teren gminy przechodzi trasa linii komunikacyjnych nr 19, 27, 29 i 31. W roku 2023 okresowo została wprowadzona linia T, dzięki której pasażerowie mogli m.in. dojechać do Parku Etnograficznego w Tokarni.

FUNDUSZ SOŁECKI**Realizacja projektów w ramach funduszu sołeckiego**

Sołectwo Wola Murowana:

- doposażenie placu zabaw w Woli Murowanej w dwa leżaki drewniane obrotowe parkowe,
- doposażenie terenu ZPO w Bolechowicach w urządzenia siłowni,
- doposażenie garaży OSP w Woli Murowanej w metalowe szafy strażackie,
- doposażenie zespołu „Bolechowiczanie” przez zakup i montaż szafy meblowej i stolika w pomieszczeniu budynku remizy OSP w Woli Murowanej.

Sołectwo Szewce-Zawada:

- doposażenie budynku Remizy OSP w Szewcach w zmywarkę,
- wykonanie bramy przesuwnej wjazdowej na terenie OSP w Szewcach.

Sołectwo Zgórsko-Zagrody:

- wykonanie zagospodarowania terenu działki nr 197/98 w m. Zgórsko przez utwardzanie ciągów pieszych kostką betonową oraz doposażenie w ławki parkowe oraz tablicę z regulaminem.

Sołectwo Bolechowice:

- opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej w zakresie wykonania remontu wiaty scenicznej na terenie ZPO w Bolechowicach.

Sołectwo Kowala:

- doposażenie jednostki OSP w Kowali w profesjonalną pralkę i suszarkę przemysłową.
- zakup elementów umundurowania dla OSP Kowala.

Nowiny:

- wykonanie przyłącza wodociągowego do tężni na terenie gminy,
- montaż urządzeń siłowni zewnętrznej na terenie budynków mieszkań socjalnych przy ul. Perłowej w Nowinach.

Trzcianki:

- zakup i montaż elementów wyposażenia siłowni zewnętrznej - montaż urządzeń zabawowych, urządzeń siłowni, montaż bramy z furtką na terenie działki dz. nr 7 w m. Trzcianki oraz opracowanie dokumentacji projektowej.

Sitkówka:

- montaż urządzenia zabawowego typu „domek” na terenie placu zabaw w m. Sitkówka.

Słowik:

- remont nawierzchni drogi gminnej ul. Markowizna do posesji nr 4,6,10

Aktywność fizyczna i rekreacja

W ramach dofinansowania z LGD uzyskanego przez zarząd OSP Szewce wykonano zagospodarowanie terenu działki nr 197/98 w m. Zgórsko, dzięki czemu powstał sensoryczny plac zabaw z nawierzchnią poliuretanu oraz drewnianą altaną. Przy altanie ustawiono zestaw naprawczy dla rowerów oraz stojaki rowerowe. Na terenie tej samej działki, w ramach funduszu sołeckiego wykonano ciągi piesze z kostki betonowej, zamontowano ławki i tablicę z regulaminem.

Na terenie gminy powstały również siłownie plenerowe. Na terenie bloków socjalnych przy ul. Perłowej zamontowano urządzenia siłowni zewnętrznej typu twister, wioślarz, rowerek.

Siłownia w Trzciankach została doposażona, w urządzenie siłowni, urządzenia zabawowe dla dzieci, także bramę i furtkę.

W ramach modernizacji terenów rekreacyjnych na terenie bloków mieszkalnych 33 i 38 w m. Sitkówka wykonano rozbudowę altany grillowej drewnianej przez przedłużenie zadaszenia.

Sieć gazowa

Łączna ilość eksploatowanych przyłączy na terenie Gminy Nowiny w roku 2023 to 536 szt. przyłączy gazowych do budynków mieszkalnych.

Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków

Gmina Nowiny wybudowała łącznie 613,40 m sieci wodociągowej oraz 499,30 m sieci kanalizacyjnej na terenie Szewc i Zgórsko. Działania inwestycyjne gminy w tym zakresie związane są z rozwojem budownictwa jednorodzinnego na terenie gminy. Łączna ilość eksploatowanych przyłączy wodociągowych do budynków na terenie gminy Nowiny w roku 2023 wynosiła - 1556 szt., a przyłączy kanalizacyjnych - 1779 szt. Wykonano również opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej przyłącza wody do celów pożarniczych na terenie OSP w msc. Wola Murowana na dz. 432/1.

Inicjatywy lokalne

Zrealizowano uzbrojenie terenu dla 5 utworzonych grup inicjatyw lokalnych dotyczących budowy sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, o łącznej wartości 745 972,12 zł.

Udział lasów w powierzchni ogółem

Ustalono na podstawie informacji z Ewidencji Gruntów i Budynków, prowadzonej przez Starostwo Powiatowe w Kielcach, że powierzchnia gminy wynosi 4561 ha, w tym powierzchnia lasów to 1 794 ha, co stanowi ok. 39 % ogólnej powierzchni gminy.

Stan ekologiczny jezior i rzek (według danych Inspekcji Ochrony Środowiska)

Rzeka Bobrza od Ciemnicy do ujścia zaliczona jest do regionu wodnego Górnej Wisły i znajduje się w obszarze Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) oznaczonej Europejskim kodem PLRW200082164899. Posiada status silnie zmienionej części wód, której stan oceniono jako zły. Rzeka Bobrza znajduje się w tej części JCWP, która jest zagrożona ryzykiem nie osiągnięcia celów środowiskowych. W związku z brakiem możliwości technicznych przewidziano tutaj odstępstwo i przedłużono termin osiągnięcia przedmiotowego celu do roku 2027. Monitoring wód, w tym m.in. rzeki Bobrzy prowadzony jest przez Wojewódzki Inspektorat ochrony Środowiska w Kielcach. Punkt pomiarowo-kontrolny znajduje się w miejscowości Radkowice, gm. Chęciny.

Opieka nad bezdomnymi zwierzętami na terenie Gminy Nowiny

Gmina Nowiny zgodnie z ustawą o ochronie zwierząt i zapisami „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Nowiny na 2023 rok” realizuje zadania własne m.in. poprzez wyłapywanie bezdomnych zwierząt i szukanie im nowych domów. Łącznie w 2023 r. wyłapano 51 szt. bezdomnych zwierząt (24 szt. kotów i 27 szt. psów).

Gmina Nowiny stara się także ograniczać niekontrolowany wzrost populacji zwierząt na swoim terenie i prowadzi akcje sterylizacji i kastracji. W 2023 r. wysterylizowano 59 szt. kocię i 29 szt. suk oraz wykastrowano 20 szt. kotów i 12 szt. psów. Oznakowano 112 szt. zwierząt.

Odpady komunalne

Mieszkańcy Gminy wytworzyli w 2023 roku 2845,8787 Mg odpadów komunalnych, z czego 302,593 Mg odpadów komunalnych zostało

zebranych w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Nowinach przy ul. Przemysłowej 57. Osiągnięty w 2023 roku poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami wyniósł 36 %, a poziom recyklingu przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów budowlanych i rozbiórkowych, innych niż niebezpieczne - 100,00 %.

Usunięto i unieszkodliwiono 48,47 Mg płyt azbestowych na terenie 26 posesji. Koszt realizacji programu usuwania azbestu wyniósł 23 828,57 zł. Nie stwierdzono żadnych „dzikich wysypisk” do usunięcia.

Stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi pozostały na tym samym poziomie co w roku ubiegłym, tj. 26,00 zł od osoby. Osoby posiadające kompostowniki przydomowe korzystają z ulgi w wysokości 2,00 zł od osoby. Objętych gminnym systemem odbioru odpadów komunalnych było 6706 osób.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa w dużej części koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Przychody z tytułu opłat za odbiór odpadów komunalnych wyniosły 2 037 009,25 zł. Koszty odbioru odpadów wyniosły 2 534 747,27 zł.

Kwestia pozostawionych odpadów niebezpiecznych na działce o numerze ewidencyjnym 46/16 przy ul. Składowej w Nowinach jest w dalszym ciągu niezakończona. Do czerwca 2022 roku wywieziono i unieszkodliwiono z tego terenu 839,3940 Mg odpadów zmagazynowanych nielegalnie. Koszt zastępczego usunięcia odpadów wyniósł łącznie (w tym koszty transportu) 5 679 807,48 zł.

Według szacunku, na terenie nielegalnego składowiska pozostało około 208,0 Mg odpadów niebezpiecznych, w tym od 28,0 Mg do 35,0 Mg to odpady niebezpieczne stałe, pozostała ilość około 173,0 Mg - 180,0 Mg to odpady niebezpieczne ciekłe. Ilości pozostałych materiałów na terenie działki, szacunkowo: mauserie z odpadami niebezpiecznymi - około 160 szt., beczki z odpadami niebezpiecznymi - około 183 szt., słupki palet zanieczyszczonych odpadami niebezpiecznymi - 24 szt.

Od momentu zakończenia wskazanych wyżej prac, teren działki nr ewid. 46/16 jest stale monitorowany przez urząd gminy Nowiny. Wszelkie niepokojące

działania są na bieżąco zgłaszane nowemu właścicielowi, który ponosi odpowiedzialność za zarządzany majątek.

Czyste powietrze

Odnotowano następujące poziomy zagrożenia dopuszczalnych norm zanieczyszczeń, wynikające z działań krótkoterminowych:

- 4 dni z informacją o wystąpieniu ma terenie gminy alarmu I stopnia PDK, czyli powiadomienia o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu informowania,
- 1 dzień o wystąpieniu na terenie gminy alarmu II stopnia PDK, czyli powiadomienia o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowania.

Niezwykle istotne dla stanu jakości powietrza jest to, z jakich źródeł ciepła korzystamy. W tym zakresie sytuacja z roku na rok staje się coraz lepsza. Dofinansowanie do wymiany tych źródeł dla mieszkańców Gminy Nowiny funkcjonuje od 2017 roku. Dofinansowanie wynosiło w 2023 roku 50% kosztów kwalifikowanych, ale nie więcej niż 3 500,00 zł dla mieszkańca. W 2023 roku z tego wsparcia skorzystało aż 103 mieszkańców, którzy łącznie uzyskali dofinansowanie w kwocie 360 500,00 zł.

W gminie Nowiny realizowany był także Rządowy Program „Czyste Powietrze” poprzez funkcjonujący od 3 lat punkt informacyjno - konsultacyjny,

Rok	Kwota dotacji [zł]	Ilość zawartych umów (osób)
2017	77 362,67	27
2018	48 000,00	16
2019	119 625,00	40
2020	179 925,00	60
2021	167 793,94	49
2022	225 833,25	65
2023	360 500,00	103
RAZEM	1 179 039,86	360

Zestawienie ilościowo-wartościowe wypłaconych dofinansowań z budżetu gminy Nowiny w latach 2017-2023

w którym mieszkańcy mogli bezpośrednio składać wnioski o dofinansowanie na działania termomodernizacyjne. Wnioski za pośrednictwem punktu konsultacyjnego złożyło łącznie 79 osób. Łącznie od początku realizacji programu wnioski złożyło 449 mieszkańców gminy na łączną wartość 4 668 038,88zł. Łączna kwota dofinansowania dla gminy Nowiny na funkcjonowanie punktu konsultacyjnego wyniosła ponad 35 000,00 zł.

Węgiel

Gmina kontynuowała program dystrybucji węgla. Program polegał na zamawianiu przez urząd paliwa stałego u dostawcy w ilości i asortymencie zgodnym ze złożonymi przez mieszkańców wnioskami. Łącznie złożono i zrealizowano 499 wniosków na 641 ton węgla.

ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE

W ramach działań Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego kontynuowano społeczne zbiórki ukierunkowane na pomoc dla ludności Ukrainy. W ramach działania pt: „Gmina Nowiny daje energię” zorganizowano zbiórkę i zakup agregatów prądotwórczych 2,7 kW oraz powerbanków i baterii. W lutym zorganizowano transport ww. przedmiotów dla mieszkańców z partnerskiego miasta Braclaw w Ukrainie. Na terenie Gminy zamieszkiwało w okresie największego nasilenia emigracji ponad 150 osób – uchodźców z Ukrainy. Obecnie przebywa na naszym terenie ok. 12 uchodźców. Osoby te zakwaterowane są u prywatnych osób. Na terenie gminy nie było miejsc zbiorowego zakwaterowania. W sytuacji krytycznej jako ewentualne miejsce pobytu uchodźców wyznaczono gminną świetlicę w miejscowości Szewce. Przeszła ona odpowiednią adaptację w tym kierunku, uzupełniono wyposażenie, co daje możliwość stworzenia 20 miejsc noclego-

wych dla uchodźców. Gmina Nowiny zorganizowała lekcje języka polskiego z pedagogiem ukraińskim. Zajęcia odbywały się w Gminnym Ośrodku Kultury „Perła” w Nowinach od 15 stycznia 2023 roku do 15 czerwca 2023 roku, 4 godziny 1 raz w tygodniu.

W styczniu przeprowadzono konsultacje w kontekście trudnych warunków zimowych, szczególnie znacznego obniżenia temperatur i zagrożeń dla życia i zdrowia mieszkańców. Na terenie gminy odnotowano obecność trzech bezdomnych. Zgodnie z podpisanymi przez gminę porozumieniami ze schroniskami z terenu woj. świętokrzyskiego, rozlokowano i zabezpieczono ich w tych schroniskach.

Na podstawie ostrzeżeń meteorologicznych IMiGW poprzez stronę internetową UG Nowiny przekazywano informacje o zagrożeniach dla mieszkańców gminy. Umieszczono tam także instruktaż dot. zachowań w trakcie upałów oraz sposobów

radzenia sobie z wysokimi temperaturami. Informacje takie zamieszczono także na tablicach ogłoszeń zlokalizowanych w głównych miejscach gminy. W celu zminimalizowania uciążliwości związanych z upałami w rejonach największego natężenia ruchu pieszych w gminie ustawiono dwie kurtyny wodne niosące możliwość ochłodzenia się przechodniów. W porozumieniu z Wodociągami Kieleckimi przed budynkiem UG Nowiny i SPZOZ ustawiono stano-wisko-kran z ogólnodostępną pitną wodą bieżącą.

W maju przeprowadzono kwalifikację wojskową osób z terenu gminy. W kwalifikacji uczestniczyło 45 mężczyzn oraz 4 kobiety.

6 września na terenie jednego z zakładów przemysłowych w Nowinach, wybuchł pożar na linii

termolizy odpadów gumowych. Bezpośrednio po ujawnieniu pożaru do akcji gaśniczej przystąpiły wszystkie gminne jednostki OSP. Szybka akcja gaśnicza w początkowej fazie pożaru pozwoliła na ugaszenie pożaru po niespełna godzinie. W związku ze znacznym zadymieniem spowodowanym pożarem odpadów gumowych do mieszkańców gminy wystosowano komunikat o nieotwieraniu okien i niewychodzeniu z domów. Komunikat rozpowszechniono poprzez system SMS-owych ostrzeżeń oraz media społecznościowe i stronę internetową gminy. W pożarze nikt nie ucierpiał.

Systemem ostrzegania SMS objętych jest 1407 mieszkańców gminy.

ZDROWIE

Pod opieką lekarzy rodzinnych, pediatrów, położnych i pielęgniarek środowiskowych w Przychodni Nowiny SPZOZ pozostaje blisko 7 000 pacjentów. Opieką profilaktyczną w środowisku nauczania i wychowania objętych jest 954 uczniów i wychowanków z gminnych placówek edukacyjnych.

Przychodnia udzieliła ponad 31 000 świadczeń w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, w tym ponad 7 000 świadczeń udzielono dzieciom i młodzieży do 18 rż. Wystawiono ponad 6 000 recept. Pacjentów skierowano na ponad 33 000 badań laboratoryjnych. W punkcie szczepień wykonano 1 318 szczepień ochronnych, w tym 830 obowiązkowych szczepień u dzieci i młodzieży.

W poradni ginekologicznej udzielono 1 988 świadczeń medycznych, w tym 185 porad udzielono kobietom w ciąży.

Zespół fizjoterapeutów Przychodni realizował zabiegi w zakresie, m.in.: laseroterapii, kriotera-pii, masażu, ultradźwięków, jonoforezy, udzielając pacjentom blisko 39 000 świadczeń.

Przychodnia jako Realizator programów profilaktycznych finansowanych przez gminę (profilaktyka chorób zakaźnych dzieci i młodzieży, profilaktyka zakażeń wirusem HPV, szczepienia profilaktyczne przeciwko grypie) podała 49 dawek szczepionki przeciw meningokokom, 50 dawek szczepionki przeciw ospie wietrznej, 15 dawek szczepionki przeciw HPV oraz 180 dawek szczepionki przeciw grypie dla Seniorów.

SPRAWY SPOŁECZNE

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania Gminy w zakresie pomocy społecznej zarówno w zakresie zadań własnych, jak i zleconych z zakresu administracji rządowej na podstawie ustaw.

Plan wydatków z zakresu Pomocy Społecznej kształtował się na poziomie 6 687 299,24 zł, wykonanie wydatków wyniosło 6 176 186,36 zł, co stanowi 92,36 % wykonania planu.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił wsparcia 153 rodzinom, w których żyło 274 osoby.

Aby osoba lub rodzina otrzymała świadczenie z pomocy społecznej musi jednocześnie spełniać kryterium dochodowe oraz znajdować się w sytuacji opisanej w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni przeprowadzili 360 wywiadów środowiskowych, które pozwoliły na poznanie sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej, mieszkaniowej i materialnej rodzin ubiegających się o pomoc. Wydano 603 decyzje administracyjne w ramach pomocy społecznej.

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Koszt świadczeń
Opłata za pobyt w DPS	10	414 156,80
Schronienie	3	29 164,00
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	30	18 692,85
Zasiłki celowe	63	45 200,00
Specjalne zasiłki celowe		
Pomoc rzeczowa		
Zasiłki okresowe	57	138 928,51
Zasiłki stałe	32	225 270,57
Usługi opiekuńcze	19	201 055,46
Posiłek w szkole i w domu	104	248 443,73
Pogrzeby	0	0
Dodatki mieszkaniowe	17	46 604,31
Zasiłki i stypendia socjalne	4	4 900

Statystyka

Ponadto GOPS wydał 230 decyzji w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych, 30 w zakresie funduszu alimentacyjnego, 28 w zakresie dodatków mieszkaniowych, 9 decyzji dotyczących stypendium szkolnego. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował również programy w ramach środków pozabudżetowych. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023, ośrodek otrzymał wsparcie w kwocie 693 950,68 zł.

W zakresie profilaktyki i działalności **Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**:

- placówki oświatowe realizują działania w ramach szkolnych programów profilaktycznych. Część z nich jest finansowana w ramach Gminnego Programu Profilaktyki. Zrealizowano następujące programy profilaktyczne: bajki profilaktyczne o tematyce „Złość”, warsztaty wakacyjne z zakresu profilaktyki behawioralnej, „Jakie to emocje?”, „Myślę nie, mówię nie”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Bezpieczeństwo w sieci”, „Odpowiedzialność karna wśród nieletnich dotycząca zagrożenia w Internecie”, „Trzymaj formę”, „Szkodliwość nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych”, „Cyberprzemoc, relacje rówieśnicze”, „Bezludna wyspa”, profilaktyczne konkursy plastyczne, „Antymina, nie daj się wysterować na minę”, „Czy to już uzależnienie?”, „Veto wobec przemocy”,
- dyżury specjalistów: w Punkcie Konsultacyjnym w Nowinach specjaliści (psycholog, terapeuta) udzielili 389 porad dla rodzin dotkniętych uzależnieniem, przemocą domową,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych spotkała się na 12 posiedzeniach. Złożonych zostało 30 wniosków o przebadanie w celu rozpoznania uzależnienia od alkoholu i objęcie leczeniem odwykowym, z czego 16 wniosków zostało skierowanych do sądu w celu zastosowania przymusowego leczenia odwykowego.

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Współpraca z organizacjami pozarządowymi opiera się o corocznie przyjmowany przez Radę Gminy program współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

Przekazano i wykorzystano łącznie 475 777,71 zł. Miejsca do realizacji wydarzeń są udostępniane w większości bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach. Gmina służy doradztwem i pomocą w przygotowywaniu wydarzeń oraz dokumentacji związanej z realizacją zadań publicznych.

Przedmiotem współpracy jest wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej, działalność na rzecz

dzieci i młodzieży w tym wypoczynku dzieci i młodzieży, a także na rzecz kultury.

Gmina wspiera rokrocznie organizację Wojewódzkiej Olimpiady Osób Niepełnosprawnych, która odbywa się w DPS Zgórsko (ok. 120 uczestników).

Gmina wspiera organizację Biegu o Nowińskie Kominy, w którym wzięło udział ok. 200 biegaczy.

Stowarzyszenie „Siła Woli” upowszechnia wolontariat wśród młodzieży. Gmina wsparła organizację Gali Lokalnego Centrum Wolontariatu w Nowinach dla ok. 60 wolontariuszy kwotą 4 317,71 zł.

Cel główny- prowadzenie przez gminę działalności we współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w zakresie odpowiadającym zadaniom Gminy - został osiągnięty. Podjęto również wiele działań, które wpisywały się w ramy celów szczegółowych i służyły one: poprawie jakości życia, poprzez pełniejsze zaspakajanie potrzeb mieszkańców Gminy, umacnianiu w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za wspólnotę lokalną oraz jej tradycji, tworzeniu przyjaznych warunków do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców Gminy, rozwijaniu partnerstwa publiczno-prywatnego, wspieraniu inicjatyw działających na terenie Gminy.

5 grudnia została powołana Młodzieżowa Rada Gminy. W pierwszym posiedzeniu wzięło udział 12 radnych. Rada wybrała ze swojego grona przedstawicieli: Przewodniczącą, Zastępcę Przewodniczącej i Sekretarza.

Ochotnicze Straże Pożarne

Wydarzenia

- 28 maja, Uroczysta Msza św. z okazji Dnia Strażaka w Kościele pw. Chrystusa Odkupiciela w Nowinach
- 3 czerwca, udział pocztu sztandarowego OSP Kowali w Wojewódzkich Obchodach Dnia Strażaka
- 1 lipca, Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze w których brały udział drużyny z OSP Kowala
- 17 września, udział pocztów sztandarowych jednostek OSP w uroczystych obchodach 79. rocznicy bitwy pod Szewcami i 75. rocznicy egzekucji Żołnierzy Niezłomnych pod pomnikiem w Szewcach
- 11 listopada, udział pocztów sztandarowych jednostek OSP w uroczystych obchodach Święta Niepodległości

Jednostka	Ratownicze	Ćwiczenia i szkolenia	Gospodarcze
OSP Kowala	48	3	10
OSP Wola Murowana	30	3	6
OSP Szewce	15	5	14

Statystyka wyjazdów jednostek

SPORT

Gmina wspiera szczególnie uzdolnionych sportowców, mieszkańców Gminy Nowiny przyznając stypendia sportowe:

- 2 zawodniczki, trenujące skok o tyczce w Kieleckim Klubie Lekkoatletycznym, które zdobyły w 2022 roku 2 pierwsze miejsca na Mistrzostwach Polski U-18, były reprezentantkami Polski w meczu międzynarodowym U-18, zajęły wysokie miejsca na olimpiadzie młodzieży w sportach letnich w i innych wydarzeniach sportowych,
- zawodnik trenujący wspinaczkę sportową tzw. bouldering, który zajął 1 miejsce na Mistrzostwach Polski Juniorów w konkurencji bouldering w 2022 roku oraz 1 miejsce w Pucharze Polski Juniorów oraz został powołany do składu kadry narodowej przez Polski Związek Alpinizmu w 2022 roku,
- zawodnicy GKS Nowiny i GKS Futsal Nowiny.

Gmina wspiera kluby sportowe: GKS Nowiny, GKS Futsal Nowiny, GKS Nowińska Akademia Futsal, UKS Fukutenjin, Klub Karate Kyokushin Chikara,

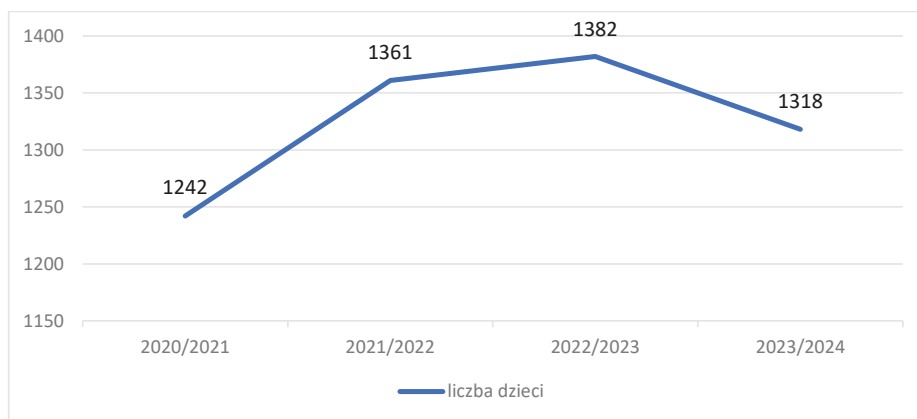
ULKS Guliwer oraz Świętokrzyskie Towarzystwo Motorowe Motomax, Fundacja Ja też mam marzenia oraz Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych Amabilis, przeznaczając na rozwój kultury fizycznej i sportu łącznie 471 460,00 zł.

Przeprowadzone zostały szkolenia sportowe, treningi, wyjazdy na obozy sportowe, turnieje i mecze dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych zawodników klubów sportowych we wszystkich kategoriach wiekowych (ok. 500 osób łącznie) w zakresie piłki nożnej trawiastej i halowej. Odbływały się także treningi i turnieje w zakresie karate i judo. W Kowali zorganizowano Mistrzostwa Polski Strefy Południowej w Motocrossie (ok. 50 uczestników), a także Puchar Polski Kadetek i Kadetów, Młodziczek i Młodzików oraz dzieci w sumo na hali sportowej szkoły Mistrzostwa Sportowego w Nowinach (ok. 700 osób). Odbłyły się także dwa prestiżowe ogólnopolskie turnieje piłki nożnej dla dzieci U-12 pn. „Truskawica Cup” (ok. 650 dziewcząt i chłopców).

EDUKACJA

Na edukację, wychowanie przedszkolne, żłobek oraz obsługę placówek oświatowych w gminie Nowiny wydano łącznie 33 901 281,01 zł, w tym na działalność szkół: 25 726 669,85 zł, działalność przedszkola: 4 902 194,06 zł, działalność żłobka: 923 739,84 zł. W gminie funkcjonują: Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Nowinach, Szkoła Podstawowa im. „Orląt Lwowskich” w Nowinach, Zespół

Placówek Integracyjnych w Kowali, Zespół Placówek Oświatowych im. „Pierwszej Kampanii Kadrowej” w Bolechowicach, Przedszkole Samorządowe im. „Pluszowego Misia” w Nowinach, Żłobek Gminny w Nowinach. Łącznie do placówek oświatowych w gminie uczęszcza 1 318 uczniów, których kształci 202 nauczycieli. Do żłobka uczęszcza 60 wychowanków, którymi opiekuje się 9 opiekunek.

Liczba uczniów w szkołach i przedszkolach w latach 2020 – 2024

Źródło: dane z systemu informacji oświatowej i arkuszy organizacyjnych

Na poszczególnych stopniach awansu zawodowego skala nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez gminę Nowiny wynosiła: dyplomowanych - 62,87%, mianowanych - 14,85%, nauczyciele bez stopnia awansu zawodowego/początkujących - 22,28%.

Stypendia wójta gminy na łączną kwotę 39 614,00 zł otrzymało 150 uczniów. Przyznane zostały stypendia naukowe (59 uczniów - 18 502,00 zł), stypendia sportowe (91 uczniów - 21 112,00 zł). Ponadto 127 uczniów otrzymało stypendia dyrektorskie na łączną kwotę: 30 480,00 zł. 7 uczniów otrzymało również socjalne stypendia szkolne na łączną kwotę 4 900,00 zł.

Uczniowie szkół podstawowych osiągnęli satysfakcjonujące wyniki nauczania co pokazują wyniki średnich zdawalności na tle powiatu, województwa i całego kraju. Najlepsze wyniki w roku szkolnym 2022/2023 ósmoklasiści osiągnęli z egzaminów z języka niemieckiego i języka angielskiego. Zdawalność z tych przedmiotów na tle powiatu, województwa i kraju wypada znacznie powyżej średniej. Wyniki z języka polskiego

i matematyki wypadają nieco powyżej średniej. Z języka polskiego, języka angielskiego i języka niemieckiego najlepiej w rankingu wypada Szkoła Podstawowa im. Orląt Lwowskich w Nowinach. Z matematyki najlepiej w rankingu wypada Szkoła Podstawowa w Bolechowicach.

W roku szkolnym 2022/2023 w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Nowinach w Liceum Ogólnokształcącym z Klasami Mistrzostwa Sportowego im. Włodzimierza Leonarda Lubańskiego w Nowinach młodzież klas czwartych przystąpiła do egzaminu maturalnego (pierwszy rocznik po szkole podstawowej). Zdawalność z języka polskiego to 100% i jest najwyższa w porównaniu do średniej zdawalności powiatu, województwa i kraju. Zdawalność z matematyki jest zdecydowanie wyższa niż średnia zdawalność w kraju ale niższa niż zdawalność w powiecie kieleckim i województwie świętokrzyskim. Zdawalność z języka angielskiego jest na poziomie kraju i nieco niższa od średnich wyników powiatu kieleckiego i województwa.

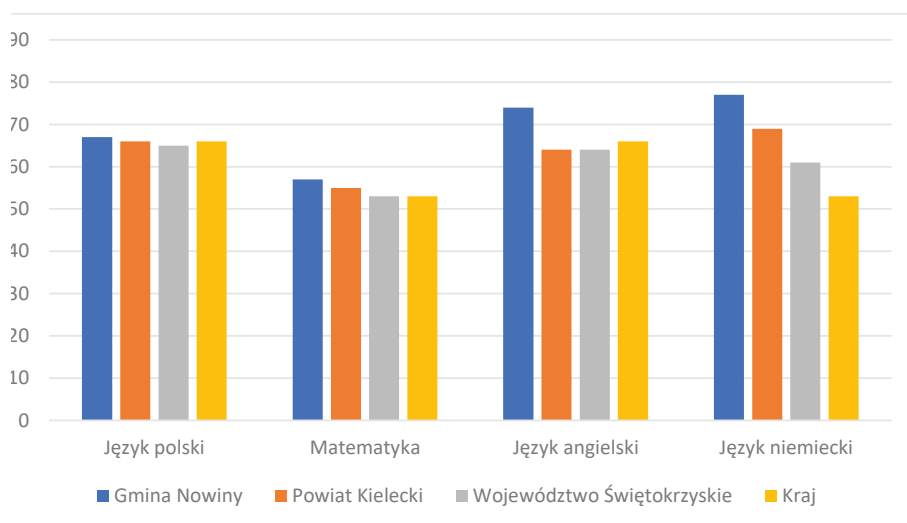
Przeprowadzono jeden konkurs na stanowisko dyrektora placówki oświatowej. W wyniku rozstrzy-

gnięcia konkursu stanowisko dyrektora Przedszkola Samorządowego im. Pluszowego Misia w Nowinach powierzono pani Alinie Banasik.

Jeden pracodawca otrzymał dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianego pracownika. Wysokość środków finansowych na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników w 2023 roku w wyniosła 9 244,66 zł.

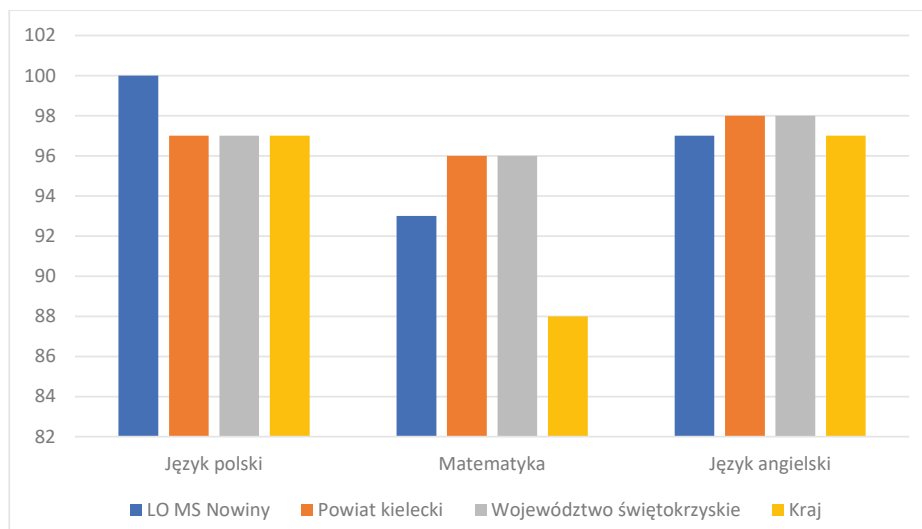
Projekty zrealizowane:

- „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”, w którym Przedszkole Samorządowe w Bolechowicach w Zespole Placówek Oświatowych im. Pierwszej Kompanii Kadrowej w Bolechowicach otrzymało dotację w wysokości 2 000,00 zł, z przeznaczeniem na zakup nowości wydawniczych do biblioteki szkolnej,
- „Aktywna tablica”, w ramach którego Gmina Nowiny uzyskała wsparcie finansowe w wysokości 35 000,00 zł dla Szkoły Podstawowej im. Orłąt Lwowskich w Nowinach.

Zdawalność egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnym 2022/2023 w %

Źródło: dane z CKE w Warszawie i OKE w Łodzi

Zdawalność egzaminów maturalnych w roku szkolnym 2022/2023 w %

Źródło: dane z CKE w Warszawie i OKE w Łodzi

SP Nowiny

ZPO Bolechowice

ZSP Nowiny

Przedszkole Nowiny

ZPI Kowala

Wakacje z „Miniaturką”

Gminny Ośrodek Kultury Perła w Nowinach, prowadzi wielokierunkową działalność nakierowaną na zaspakajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców gminy oraz upowszechnianie i promocję wszelkich form kultury lokalnej. Dotacja celowa wyniosła 135 178,99 zł i została przeznaczona na realizację wydarzeń kulturalnych tj. Dzień Kobiet, Dzień Dziecka, Kino Letnie, Biesiada Świętojańska, Bukowisko, Dni Nowin, Otwarcie Miniatury Historii.

Animacje dla dzieci

Warsztaty

- działalność świetlicy dla dzieci „Miniaturka”
- prowadzenie zajęć z zakresu amatorskiego ruchu artystycznego
- współpraca z zespołami ludowymi z terenu gminy: Bolechowiczanie, Kowalanki, Szewczan-

ki, Chór Nowina, Klub Seniora, sekcja plastyczna, Gminno-Szkolna Orkiestra Dęta, Studio Piosenki „Miniaturka”

- organizacja zajęć dodatkowych dla dzieci, młodzieży i dorosłych:
  - » Lekcje gry na gitarze - zorganizowane zajęcia instrumentalne, grupa początkująca i grupa zaawansowana,
  - » Zumba Kids i Zumba Junior zajęcia taneczno-ruchowe dla dzieci,
  - » Zumba Fitness - zajęcia taneczne dla dorosłych,
  - » Zajęcia gimnastyczne usprawniające i ogólnorozwojowe „Zdrowy kręgosłup dla dorosłych”,
  - » Warsztaty teatralne „Wesoła Kurtyna” grupa zorganizowana,
  - » Warsztaty zajęć kreatywnych,
  - » Warsztaty plastyczne „Plastyka dla Smyka”,
  - » Warsztaty czytelnicze „Każda książka to przygoda – Tobie także się spodoba”,
  - » Warsztaty manualne „Robótki szydełkiem”,
  - » Joga dla dorosłych,
  - » Zajęcia ruchowe dla dorosłych Body Fit,
  - » Zajęcia usprawniające dla dorosłych Pilates,
  - » Lego i Robotyka – zajęcia dla dzieci,
  - » Akrobatyka sportowa i gimnastyka artystyczna dla dzieci,
  - » Miniaturkowy Zespół Wokalny,
  - » Mimesis – szkoła tańca,
  - » NieObce Centrum Językowe.

Mimesis – szkoła tańca

Wydarzenia

- organizacja Orszaku Trzech Króli – 6 stycznia
- organizacja III edycji konkursu plastycznego dla dzieci „Stworki lubią dzieci”
- organizacja „Dnia Kobiet” – 7 marca
- organizacja wydarzenia pn.: Biesiada Świętojańska – 24 czerwca, Szewce
- współorganizacja koncertu dla dzieci – Zespół Spoko Loko – 21 stycznia
- organizacja Balu karnawałowego dla dzieci – 21 lutego
- organizacja XVI Konkursu Recytatorskiego Patriotycznej Poezji Autorskiej „Co Ci powiem Ojczyźnie – Wielki Polak w tle”
- organizacja Ferii Zimowych
- spektakl teatralny „Misio Tulisio”
- współorganizacja wydarzenia Nowiny dla WOŚP – 29 stycznia
- współorganizacja wydarzenia „Noc Sów” w Szewcach – 18 marca
- współorganizacja Jarmarku Wielkanocnego – 9 kwietnia
- organizacja akcji wakacyjnej dla dzieci „Wakacje z Miniaturką”
- współorganizacja wydarzenia – EkoDzień Dziecka – 27 maja
- przygotowania do spektaklu teatralnego „Pocahontas”, wykonywanie scenografii, strojów, próby do spektaklu, wykonywanie rekwizytów, itp.
- przygotowanie muzycznej niespodzianki z okazji Dnia Matki – 26 maja (realizacja Studio Piosenki Miniaturka oraz chór Nowina)
- organizacja wycieczki dla Seniorów do Buska Zdroju – 14 czerwca

- organizacja 50-lecia gminy Nowiny 1-2 września
- organizacja Marszu na Kowalę – Święto Niepodległości – 11 listopada
- otwarcie Miniatury Historii – październik
- współorganizacja Jarmarku Bożonarodzeniowego „Wesoła Nowina” – 16 grudnia
- organizacja III Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki Lat 80, 90 i 00 Dobra Nuta – 18 listopada
- organizacja konkursu Perłowe Talenty 3.0 – 1 grudnia
- organizacja balu mikołajkowego dla dzieci – 4 grudnia
- Organizacja balu andrzejkowego dla Seniorów – 24 listopada
- Organizacja wycieczki dla seniorów do Krakowa – 19 października

Koncert The Rockers na 50 - leciu Gminy Nowiny

- spotkanie autorskie z Agatą Pakułą – 4 października
- uroczystości patriotyczne pod pomnikiem Szewcach – wrzesień

Festiwal „Dobra Nuta”

- letnie kino plenerowe – lipiec – sierpień
- organizacja półkolonii wakacyjnych – lipiec, sierpień
- spotkanie z Włodzimierzem Lubańskim – 12 września

XXIII Powiatowy Przegląd Zespołów Folklorystycznych i Solistów w Chmielniku

CZYTELNICTWO

Gminna Biblioteka Publiczna w Nowinach funkcjonuje jako samodzielna instytucja kultury posiadająca osobowość prawną, wpisana do Rejestru Instytucji Kultury prowadzonego przez Organizatora, którym jest Gmina Nowiny.

Biblioteka realizowała zadania statutowe w zakresie gromadzenia, opracowywania, selekcji, przechowywania oraz udostępniania zbiorów. Podjęmowała również działania skierowane do dzieci i młodzieży, mające na celu promocję czytelnictwa i biblioteki. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom czytelników do katalogu elektronicznego MAK+ zostały wprowadzone wszystkie zbiory biblioteki. Wypożyczanie książek w bibliotece odbywa się elektronicznie i stacjonarnie. Czytelnicy rejestrując się na stronie www.szukamksiazki.pl mają dostęp do swojego konta bibliotecznego, za pośrednictwem którego mogą przeglądać katalog zbiorów biblioteki, rezerwować książki, sprawdzić termin zwrotu oraz go przedłużyć.

Biblioteka realizuje program „Mała książka - wielki człowiek”.

Spotkania czytelnicze w Bibliotece

Czytelnicy zarejestrowani w bibliotece	821
Odwiedziny w bibliotece	8982
Wypożyczenia	18252
Księgozbiór biblioteki	15329
Zakup nowości wydawniczych	522
Spotkania promujące czytelnictwo	12
Osoby uczestniczące w spotkaniach promujących czytelnictwo	279

Statystyka

*Redakcja: Karolina Kępczyk
Skład graficzny: Ewa Skrzyniarz-Kacprzak*